

TXERA SORGIÑA

Zuk ba-dakizu ondo,
danak dau garaia:
argiaren mintzean
bake aroz zelaia..
Giza-biotzak dakar
irriaren naia..
Zuk entzun zenduan bart
nire kanta alaia.

Kanta ori bizitzan
ba-doa, ba-dator,
txinboan lez umea
aize emoilie bizkor;
irauli ta ba-doa
aidean astikor;
atzi nai, ta ba-doa
eskutik labankor.

Olantxe zabiltza zu,
maite joku arin;
aketo naiz indartsu
—zure ikutze gordin—,
zauritu daizun dana
izten dozu samin;
naiz-ta kiñuz, beste bein,
oro izan atsegin.

Zauria —olantxe da—
odolez dagola,
gozo jkutu ezker
zornatsu beiñola,
gorria lora zuri
biur oi da iñola,
begi txera sorgiña
erosko dozula.

AMA, AMATXO!

Zer dagiket kanta? Nor gorets, zu ezik?
Bai al dot, ezertxo be, eresgai oberik?

Ama! entzun, otoi, semeak autorra,
iñoiz aultzen ez dan maitezko txingarra.

Bebilt bai inguruan zure itzal urdiña,
ez zar ez urrunez amildu eziña.

Zuk zelan jakin ez —Goikoak ba-daki—,
or sabel barru sor ninduzun alaiki.

Baita, arrezkeroan, egun luzez zaindu,
Jainkoak lilia baizen arduratsu.

Nik negar, zuk mosu —erlea burrundin—;
au luzaro bion arteko zeregin.

Maite zaitut, maite; maite nozu, maite,
gizonak mingaiñez esan ezin beste.

Zer dozu begian, eneño kutuna?
Biotz barne, lazki, sar dautzut eztena.

Uts egiñaz baiña damu naz betiko;
ez dot ostera qaitz-biderik artuko.

Barrero be, ama..., begian zer dozu?
Ni alde bearrak goibel ete zaitu?

Txuka zotin orreik, betor poz-argia;
oi, nik ez nai ikusi zu laiñoz josia!

Ama dot mosutu gozo ta samurki...
Ene biotz-dardar! Aren matrail gori!

Ta eder-min gose, tokiz naz aldatu,
urrun aizeak daust bularra gaintitu.

Gerora, oi! sarri loratze guriak
ikusi ditue nire begi biak.

Ames ta sorgin-poz, aur-jolas ta atsegin,
uriak ditzikor, zerupeak urdin.

Txokoa, alan ta be, nik maite gortsuki,
ta bertan zu, ama, dirdaizko eguzki.

Enarak ba-datoz eltzean beroa,
alan oroimena doakit zoroa.

Urtez zerbait ule zuritua zara,
matraillak zimeldu, mao bi antzera,

Ezilkortzat etsi arren, oi amatxo!
ez gara lurrean iñolaz betiko.

* * *

Bein izpar baltza: zure eriokoa.
Osoz lauski eustan biotz-azpikoa.

Nik ez nai siñistu; baiña, alan be, egia:
juztiz yat itzali beko eguzkia.

Malko ixuri nozu il-obi ertzean,
zure ixil aundia barrendu naiean.

Ta gaurtik aurrera, nire illun nasi!
Algo dot osoan neuregandik jaurti?

Baiña... bego izpitsu itxaro zuzia,
zuk or urdiñetik niri bidalia.

Zurekin, nik bere, atsedean aldia
noizbait dot jzango, izarrez jantzia.

BIRIGARROA

Jaio-barri zan oindiño;
baiña goiz baten, ibilki,
bere abia lagarik
egoak jo bipilki
ta aritz baten gurenean,
muturrengo adarrean
ezarri zan egoki.

Txio ozena goitik lenen,
mendia gero ixillik;
txiruliru bat ondoan,
ba-zan txorrotxiorik:
neguz aizeak ez eban
arte osto zirkuetan
egin oi ots oberik.

Eztarriaren zolia,
trebe, samur osoan!
Ormea lez arritua
berbera bai egoan,
[xii egokon karnaba,
ixillik baita gallupa,
ari entzun gogoan.

Ontan birigarroari
jparraren durundu,
gau izartuarcn arnasa,
goiz-soiñu, zugatz ulu,